ШЫНДЫҚҚА АПАРАТЫН БІРДЕН - БІР ЖОЛ - ҒЫЛЫМ ЖОЛЫ

Ясауи университеті

a.yassaui@mail.ru

УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ҮНІ

№05 (451), 16 наурыз 2018 жыл

ОҚУ/ ҒЫЛЫМ БІЛІМ ДОДАСЫНАН ЖҮЛДЕМЕН ОРАЛДЫ 02

ҒЫЛЫМ/ БІЛІМ ЖАҢА КІТАП ЖАРЫҚ КӨРДІ 02

ОҚУ/БІЛІМ ТӘЖІРИБЕ АЛМАСУ - БІЛІМДІ ШЫҢДАЙДЫ 03

НАУРЫЗНАМА ҚАЗАҚҚА ОРТАҚ ДӘСТҮРЛЕР 04

НАУРЫЗ – СЕНІМ МЕН ДОСТЫҚТЫҢ НЫШАНЫ

БРИФ-ХАБАР

ЦИФРЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚТЫ АРТТЫРУ МАҚСАТЫНДАҒЫ ЖАҢА БАСТАМА

Жоба аясында Инженерия факультеті, «Компьютерлік ғылымдар» және «Компьютерлік инженерия» кафедраларының оқытушылары мен ақпараттық жүйелер мамандары компьютерлік графика және мультипликация; интернет-технологиялар; компьютерлік ойындарды әзірлеу бағыттары бойынша біліктілік арттыру курсынан өту үстінде.

» 02

ТҮРІК ӘНҰРАНЫНА 97 ЖЫЛ!

Ресми салтанатты жиын Қазақстан Республикасының және Түркия Республикасының ұлттық әнұранмен басталды. Университет проректоры М.Эрен «Истиклал Маршы»тарихына тоқталып, түрік халқын бүгінгі күнмен құттықтап, ұлттық әнұранымыз асқақтай берсін деген жылы лебізін білдірді. Түркология кафедрасының оқытушысы К.Семиз әнұранның жазылу тарихы мен М. Эрсой туралы баяндама оқыды.

» 03

НАУРЫЗ МЕЙРАМЫН ӨЗГЕ ЕЛДЕР ҚАЛАЙ ТОЙЛАЙДЫ?

Дәстүр бойынша «тонгал» деп аталатын от жағып, одан жеті рет секіретін болған. Ал мереке күні ұлттық тағам палау пісіріледі. Және мерекелік дастарқанның басты тағамының бірі – шекербура дайындалады. Ол – Ай пішіндес қамырдан жасалған тәтті тағам. Ал өсіп тұрған жасыл бидай сабақтары «Күн символын» білдіреді. Бидай қуырылып, жұмыртқалар қызылға боялады.

» 05

Ahmet Yesevi Üniversitesinde "Genç Liderlik Geliştirme Forumu"

Hoşgörü, merhamet ve samimiyet gibi prensiplerle forumun gerçekleşmesini dileyen Rektör Vekili Eren, konuşmasının sonunda BM temsilcisi Vlastimil Samek'e Almanca hitap ederek, Üniversitemize teşriflerinden dolayı teşekkürlerini iletti.

» 06

БІЛІМГЕРЛЕР ТҮРКИЯДА ТӘЖІРИБЕДЕН ӨТЕДІ

Алдағы екі жыл бойы университетіміздің студенттері Түркия Республикасы Анталия қаласындағы «Cömertoğlu Otelcilik ve Tic.A.Ş.» фирмасында тәжірибеден өтетін болды.

Таяуда оқу орнына арнайы іс-сапармен келген «Cömertoğlu Otelcilik ve Tic.A.Ş.» мекемесінің өкілдері Явуз Гөкоғлан және Мехмет Тезжан университет басшысымен 2020 жылға дейінгі екіжақты ынтымақтастық келісімшартына қол қойды.

Бұдан былай университетіміздің «туризм» мамандығының студенттері мұнда алған теориялық жаздық демалысы кезеңіне орайластырылып отыр. Түркиялық мекеме басшылығы білімгерлердің жол шығындарын, жатын орны мен тамақтану қаржысын өз мойындарына алып, бұған қоса 1600 түрік лирасы көлемінде жалақы да тағайындайтындықтарын айтты.

Сапар барысында қонақтар, Әлеуметтік ғылымдар факультетінің ұйымдастыруымен Я.Гөкоғлан мен

білімдерін аталған фирманың нысандарында тәжірибемен ұштастыратын болады. Білімгерлер туризм секторында қызмет көрсетумен қатар, қонақ үй қызметін ұйымдастыру сияқты өзге де дағдыларымен кәсіби білігін шыңдай түспек. Тәжірибе уақыты студенттердің 3 айлық

М.Тезжан 2 күн бойы студенттерге туризм саласы бойынша «Қонақ үй шаруашылығын тиімді басқару» тақырыбында семинар өткізді. Үлкен демеу көрсетіп, қолғабыс білдіріп отырған қонақтардың ниетіне білімгерлер шын алғысын білдірді.

Ақпарат орталығы

ҰЛЫСТЫҢ ҰЛЫ КҮНІ ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

Бүкіл шығыс халқына ортақ – Наурыз мерекесі баршамызға бақыт әкелсін!

Қымбатты университетіміздің оқытушы-профессорлары және қызметкерлері, Сүйікті студенттер! Сіздерді Ұлыстың Ұлы күні – Наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймын!

Наурыз – ең әуелі ізгілік пен жақсылықтың мейрамы. Ақтың молаятын, Тіршіліктің жаңаратын мезгілі.

Барша қазақстандықтардың ортақ той-думаны – Наурыз бәрімізге құт әкелсін. Шығыс халқына ортақ Әз-Наурызды – бірліктің, татулықтың, ізгіліктің, бақыттың мерекесі деп білеміз. Түркі халықтары әрбір өткен жылға шүкіршілік етіп, келер жылдан үміт күтетін қасиетке ие.

Өткен тауық жылы Еліміз үшін де, оқу орнымыз үшін де өте берекелі жыл болды деп айта аламыз. Келе жатқан ит жылы біздің университетіміз үшін үлкен жетістіктерге толы болады деп ойлаймын. Себебі, қазақ халқы итті қастерлеп 7 қазынаның біріне балаған. Осы жылы Отанымыз үшін, халқымыз үшін өте табысты берекелі жыл болады деп күтеміз. Біз алдымызға үлкен жоспарлар қойдық. Осы жолда жұмыла жұдырық болып қызмет етуге шақырамын.

Қымбатты университет ұжымы, Сіздерді көктемнің Ұлы мерекесі Наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймын!

Жанұяларыңызға шаттық пен береке, бірлік, тыныштық, мол жақсылық тілеймін!

Құрметпен,
Уәлихан Әбдібеков
университет ректоры

АҚПАРАТ / ХАБАР

СҮЙІНШІ!

ЖАҢА КІТАП ЖАРЫҚ КӨРДІ

Көгілдір көктеммен бірге келген арулар мерекесінің қарсаңында университетте жаңа кітап жарық көрді. Кітапты құрастырушы, жауапты редакторы «Қазақ филологиясы» кафедрасының меңгерушісі Гүлімжан Жылқыбай. «Халықаралық қазақ-түрік университетінің әйел ғалымдары» атты энциклопедиялық анықтамалығында университетімізде қызмет атқарып жүрген көрнекті ғалымдар, ғылым докторлары мен кандидаттары жайлы деректер әліпби ретімен берілген. Аталмыш кітапқа саналы ғұмырын ғылымға арнаған университеттің түрлі құрылымдарында жемісті еңбек етіп жүрген 140-тан аса әйел-ғалымдар жайлы есімнамалық мақалалар енгізілген. Оқу ордамызда ғылым салаларының дамуына үлес қосқан әйел ғалымдардың өмірі мен ғылыми бағыты және толағай табыстары туралы сыр шертеді. Ғылыми салада өзіндік үлесі бар әйел ғалымдар туралы ақпарат беретін кітаптың таралымы 200 дана. «ХҚТУ әйел ғалымдары» энциклопедиялық анықтамалығы оқырман жүрегінен жол табары анық.

ЯУ-ақпарат

БІР ТАҚЫРЫПҚА ЕКІ ХАБАР

БІЛІМ ДОДАСЫНАН ЖҮЛДЕМЕН ОРАЛДЫ

Филология факультеті, Әлем тілдері кафедрасы 5В021000-Шетел филологиясы: қытай тілі мамандығының 3-курс студенті Арайлым Шаймерденова «Шетел тілдері» мамандықтары бойынша 2017 жылғы студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарының Республикалық байқауында ІІІ дәрежелі дипломмен марапатталды.

«Мамандықтың студенттерін ғылымға 1-курстан бастап баулимыз. Бекітілген тақырыптар бойынша студенттермен жұмыстар жүргізіліп, республикалық, халықаралық студенттік конференцияларға мақалалар жариялайды. Студенттік ғылыми конференцияларда баяндамалар жасалып, нәтижесінде дипломдық жұмыс жазылады» дейді жетекшісі қытай тілі пәнінің оқытушысы Гүлзада Жамантаева. Білім додасында жүлделі орыннан көрінген білімгерге жеңісің құтты болсын дейміз!

Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінде «Шетел тілдері» мамандықтары бойынша өткен республикалық студенттер олимпиадасында университетіміздің студенті жеңімпаз атанды.

Филология факультеті, Әлем тілдері кафедрасы 5В021000-Шетел филологиясы: қытай тілі мамандығының 4-курс студенті Феруза Шаймерден ІІ дәрежелі дипломды қанжығасына байлады. (жетекші оқытушы Гүлзада Жамантаева) Пәндік олимпиада «Халықаралық стандарттар материалдары негізіндегі тестілеу», «Прагма-кәсіби тапсырмаларды шешу» және «Болашақ шетел тілі мұғалімі үлгісін құзыреттілік-кәсіби жобалау» тақырыбы бойынша жоба жұмысының презентациясы сынды үш кезең бойынша жүргізілді. Кафедра меңгерушісі Салтанат Бейсембаева ханым марапатталған студентке алған дипломымен құттықтай отырып, бұдан кейін де жоғары деңгейге көтерілуге сенім білдірді.

ЯУ-ақпарат

ҚЫСҚА-НҰСҚА

АНАЛАР АРДАҚТАЛДЫ

Тәрбие және мәдени істер департаменті мен Продюсерлік орталықтың ұйымдастыруымен 8-наурыз Халықаралық әйелдер күні мерекесіне орай салтанатты жиын өтті.

Мерекелік шарада университет президенті, профессор У.Әбдібеков пен Даму және қаржыландыру ісі жөніндегі проректор М.Эрен мерекемен құттықтап, ыстық тілектерін арнады. Басшылар университетіміздің шаңырағында жемісті еңбек атқарып, оқу ордамыздың дамуына үлес қосқан 60-қа жуық қыз-келіншектерді марапаттап, алғыс хат табыстады.

Марапаттау рәсімі ардақты ұстаздар мен аяулы қыздарды құрметіне университет өнерпаздары дайындаған концерттік бағдарламаға ұласты.

ӘЙЕЛДЕР КЕҢЕСІ ҚҰТТЫҚТАДЫ

Әйел адамдар қай салада болсын ауыр немесе жеңіл демей белсенді қызметтер атқаруда. Қазіргі таңда бір отбасын отағасымен қоса бағып, сүйреп жүрген нәзік жандылар қаншама. Тіршілікте еңбегің еленбей жатса кейде ренжіп те жатасың. Осыны ескерді ме, 8-наурыз Халықаралық әйелдер күніне орай оқу ордамыздың Әйелдер кеңесінің төрайымы Г.Еркебаева қыз-келіншектерді құттықтады. Әйел адамның міндеттері мен қатар отбасындағы келеңсіздік жағдайларынан да сөз қозғады. Арнайы Әйелдер кеңесінің алғыс хатымен марапаттап, гүл шоқтарын тапсырды. Мерекеге орай торт пен шай ұсынған әйелдер кеңесінің мүшелері қыздарымызды бір қуантып тастады.

ЦИФРЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚТЫ АРТТЫРУ МАҚСАТЫНДАҒЫ ЖАҢА БАСТАМА

Жақында университет жанынан құрылған Қоғамдық келісім кеңес мүшелері Ғылым және инновациялық істер жөніндегі проректор Т.Раимбердиевтің төрағалығымен дөңгелек үстел өткізді.

Мәжілісті ашқан Т.Раимбердиев: «ҚР-ның Президенті Н.Назарбаев «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» Жолдауы мен «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасында: «IT қызмет көрсетуді дамыту ерекше маңызға ие болып отыр. 2018 жылы «цифрлық дәуір» өнеркәсібін қалыптастыруға арналған индустрияландырудың үшінші бесжылдығын әзірлеуге кірісу керек» деп атап көрсетілген. Осы орайда менің тікелей жетекшілік жасауыммен, Өкілетті кеңес басқармасы тарапынан қаржыландырылатын «Жасөспірімдердің IT бағытындағы шығармашылық қабілеттерін сараптау арқылы дамыту әдістемесі» тақырыбындағы ғылыми-зерттеу жобасы туралы айта кетейін. Жоба аясында Инженерия факультеті, «Компьютерлік ғылымдар» және «Компьютерлік инженерия» кафедраларының оқытушылары мен ақпараттық жүйелер мамандары компьютерлік графика және мультипликация; интернет-технологиялар; компьютерлік ойындарды әзірлеу бағыттары бойынша біліктілік арттыру курсынан өту үстінде. Біз келісімшарт жасасқан Ресей Федерациясы, Ю.Гагарин атындағы СМТУ-нің АРТЕСН оқу орталығының жанынан құрылған «Балалар компьютер мектебі» ТМД мемлекеттеріндегі теңдесі жоқ, 7 жастан бастап оқыту әдістемесі мен бағдарламалары бойынша 20 жылдан астам тәжірибесі бар бірденбір орталық. Университетімізді жарнамалау мақсатында аталмыш бағдарламаға сәйкес тұңғыш рет Қазақстан аймақтары бойынша мектеп жасындағы балалардың IT білім деңгейін жоғарылату, шығармашылық қабілеттерін дамыту және жаңа бағдарламалық білім серпілісін беру арқылы болашаққа ынталандыру үшін жасөспірімдерге онлайн-режимде тегін курстар ұйымдастыру мақсатында заманауи IT білім мен дағдыларды меңгеріп, сертификатталған оқытушылар мен мамандарымыз Қазақстан аймақтарының мектеп мұғалімдері мен оқушыларына онлайн-режимде сабақ жүргізеді» - деп жоба туралы жан-жақты айтты. Сондай-ақ аға оқытушы Г.Қошанова «Жоғары білім беруді цифрландыру жағдайында болашақ мамандарды даярлауды жетілдіру» тақырыбы бойынша баяндама жасады. Цифрлық саясат туралы, университетте цифрландыру бойынша қолға алынған іс-шаралар, жеке білім беру траекториясы туралы мәселелер айтылды.

ЯУ ақпарат

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ — ЕҢ АСЫЛ ІС

Таяуда оқу ордамызда Түркістан қалалық «Шапағат» қайырымдылық қоры және ХҚТУ «Ясауи жастары» клубының ұйымдастыруымен «Мүсіркетпе тағдырым мені ешкімге» атты қайырымдылық кеші өтті.

Қайырымдылық шара – жүректері мейірім мен ізгілікке толы ерекше жандарға арналды. Қайырымдылық — адамның асыл қасиеттерінің бірі. Кеште «Шапағат» қайырымдылық қорының өнерпаз жастары әсем ән шырқап, монолог оқып, көрермендерге ерекше сезім сыйлады. Мәдениеттің үлкен залы да келушілерге лық толы болды.Сонымен қатар кеште Ә.Жәдігеровтың режиссерлігімен түсірілген «Теңсіздік», «Ментал» атты қысқа метражды фильмі көрсетілді. Аталмыш шара соңында Ұйымдастыру және тәрбие ісі жөніндегі проректор Б.Мұхамеджанов пен Даму және қаржыландыру ісі жөніндегі проректор Мұстафа Эрен ұйымдастырушыларға алғыс айтып, жылы лебіздерін білдірді.

Айнур ИБРАШЕВА
3-курс студенті

МІНЕЗІНЕ КӨРКІ САЙ ІСКЕР ЖАН

Көктемнің алғашқы күндерінде әйелдер мерекесі қоса келеді. Жылу ала келетін осы мезгіл, қыр гүліндей құлпыра түсетін қыздарымыз секілді. «Отбасының кілті-әйелде» деп жатады. Қазіргі кезде қызметте де әйел адамдардың іскерлігі жоғарыдан көрінуде. Осындай іскер ғана емес, әнші, спортсмен жан жөнінде бір ауыз айта кетсем деп едім. Ол Тәрбие және мәдени істер департаментінің директоры Л.Кенішбекқызы.

Адамнын сыртынан оған мінездеме айту дұрыс емес екенін Ләззат Есентаевамен бір ортада жұмыс істеген соң түсіндім. Бір қарағанда өте әзімшіл және қатал деп ойлаған адаммен осылай тез тіл табысам деген ой болмапты. Жаңа жұмыс орнына орналасқан кезде тіл табысу, ортаға сіңісіп кетудің өз қиындықтары болатыны айдан анық. Алғаш жұмысқа кіріскен күннен-ақ жаңа келген маманға қамқор болып, өзінің адамдық қасиетінің өте жоғары екенін көрсетті. Осындай қасиет көп басшыларда табыла бермейтін дүние. Қамқор болуымен қатар өте талапшыл және берілген тапсырманың орындалуын жіті қадағалап, уақытында іске асырылуын талап ететін басшы. Жазылған хаттарға (қызмет хат) өте мұқият қарап, оның мазмұнына, тіпті әріп қателеріне дейін мән береді. Тәрбие және мәдени істер департаменті болғандықтан студенттер түрлі мәселелер мен шағымдарын айтып жиі келеді. Сол студенттердің мұң-мұқтажын мұқият тыңдап шешуге әрекет жасайды. Жалпы жұмыс орнына кім келмесін өте қарапайым түрде қарсы алып, күліп шығарып салатын керемет басшы. Ұйымдастырушылық қабілеті мен қоса сыңғырлаған дауысымен ән салғанда кәсіби әншілерден кем түспейді. Университет көлемінде болып жатқан барлық іс-шаралардың басында жүріп, оның жоғары деңгейде өтуіне атсалысып жүреді. Тіпті университет қызметкерлері арасында жақында өткен спартакиада кезінде үстіне спорттық форма киіп баскетбол ойынына және жүзу жарыстарына қатысып жүлделі орындар иеленді. Ұжымда болып жатқан түрлі жағдайларға белсене қатысып, қызметкерлердің отбасында орын алған қайғылы жағдайда барлығымызға хабарлап, ұжымды ұйымдастырып көңіл айтып жатады. Ал қуанышты күндер мен мерекелерде ұжымның қасында, іс-шараның басында жүреді. Ұжымның ұйымшылдығын басты назарда ұстайды. Жаңа жыл мерекесі кезінде барлығымызды жинап алып «Сіздерге беретін арзымас сыйлығым бар еді» деп бір-бір шыныаяқтан берген болатын. Ләззаттың арзымас деп айтып берген сыйлығын алып көңіл-күйіміз көтеріліп қалған болатын. Өйткені шыны ыдыс болса да, арзымас нәрсеге шыныдай сынатын көңілімізді бір марқайтып қойды. Осының өзі бір адами қасиеттің көрінісі емес пе? Ләззаттың енесін бір жерде көріп онымен әңгімелесіп қалғаным бар. Сол кезде бастығым туралы сөз қозғадым. Үйде келін ретінде қандай адам екенін білгім келіп сұрақтар қойдым. Енесі үйде қандай келін екенін айтып бергенде, нағыз қарапайым жан екеніне көзім жетті. Бұл кісінің сондай керемет адами қасиеттерді бір бойына жинағанына тәнті болдым. Әрі жұмыста, әрі үйде өз міндетін мінсіз атқарып жүрген жан екен. Қазақ қыздарына үлгі боларлық мінезіне көркі сай Ләззат біздің ұжымның мақтанышы.

Нұрбек ИСАЕВ

ТҮРІК ӘНҰРАНЫНА 97 ЖЫЛ!

Түрік ұлттық әнұранының қабылданған күніне орай университетімізде іс-шара өтті.

Түркия Мемлекетінің Ұлттық рәміздерінің бірі әнұранның қабылданғанына биыл 97 жыл толды.

1921 жылы 12 наурыздаТүркия Республикасы Ұлы Ұлттық Мәжілісінде «Истиклал Маршы» ресми түрде қабылданған. Түркиядағы ұлт-азаттық соғысының көшбасшысы, ұлы ойшыл, ғұлама ақын Мехмет Акиф Эрсойдың авторлығымен жазған. Әнұран бұл күндерге дейін еш өзгеріссіз орындалып келеді. Осыған орай оқу ордамызда Ғылыми кітапхана және Филология факультетінің ұйымдастыруымен Түрік ұлтының Ұлттық Әнұранының қабылданған күнін ресми түрде атап өтті.

Ресми салтанатты жиын Қазақстан Республикасының және Түркия Республикасының ұлттық әнұранмен басталды. Университет проректоры М.Эрен «Истиклал Маршы»тарихына тоқталып, түрік халқын бүгінгі күнмен құттықтап, ұлттық ән ұранымыз асқақтай берсін деген жылы лебізін білдірді. Түркология кафедрасының оқытушысы К.Семиз әнұранның жазылу тарихы мен М. Эрсой туралы баяндама оқыды. Аталмыш шарада білім ордамыздың студенттері Ұлттық әнұранның авторы ақын Мехмет Акиф Эрсойдың өлеңдерін оқып, бейнебаян көрсетілді.

Ақпарат орталығы

ҰТҚЫРЛЫҚ

ТӘЖІРИБЕ АЛМАСУ - БІЛІМДІ ШЫҢДАЙДЫ

Ішкі академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша «Адам морфологиясы және физиологиясы» кафедрасының профессоры Сайдулла Жұмашов, «Жалпы хирургия» кафедрасының профессоры Усен Байзақ, «Арнайы клиникалық пәндер» кафедрасының меңгерушісі Гүлназ Нұскабаева, «Жедел медициналық жәрдем» кафедрасының меңгерушісі Алтынай Бабаева, «Педиатрия» кафедрасының аға оқытушы Нартай Усманов, «Пропедевтика және ішкі аурулар» кафедрасының доценті Данияр Рахымбердиев, «Профилактикалық медицина» кафедрасының оқытушы Айман Мұстафаева, «Хирургиялық аурулар» кафедрасының оқытушы Илхам Дадашев іссапармен «Қарағанды мемлекеттік медицина университетіне Мейірбике ісі, Жалпы медицина, Стоматология, Қоғамдық денсаулық сақтау, Медико-профилактикалық іс, Фармация, Биология, Фармацевтика өндірісі технологиясы атты мамандықтармен теориялық және тәжірибелік дағдылармен алмасу мақсатында жіберілді.

Қарағанды мемлекеттік медицина университеті университетімізден жіберілген оқытушы-профессорлар құрамын жақсы қарсы алып, өздерінің мамандарына сәйкес кафедраның профессор-оқытушы құрамымен таныстырып, университет алаңын, осы таңға дейінгі жетістіктерімен бөлісті.

«Адам морфологиясы және физиологиясы» кафедрасының профессоры С. Жұмашов «Гистология» пәні бойынша кафедра ұжымымен таныса отырып, ондағы студенттерге арналған дәріс бөлмелеріндегі бүтін адам анатомиясындағы мүсінін, олардың жекешелендірілген ағза бөліктерін және заманауи студенттердің тәжірибелік, теориялық білімін шыңдау мақсатында виртуальді столмен таныстырылды. Оның көптеген іс-әрекеттерін көрсетіп яғни бүтін тұрған адамды тақырыпқа байланысты терілік тканды, қан тамыр жүйесін, сүйек құрылымын, жұлын ми нерв талшықтарын оңай әрі тиімді көрсете отырып баяндай алатындығын жеткізді. Профессор С.Жұмашов басқада көрсетілген, таныстырылған мәліметтерімен 2-курс студенттерімен «Гистология» пәнінен презентация жасай отырып дәріс сабағын жүргізді.

Сол орайда «Жалпы хирургия» кафедрасының профессоры Үсен Байзақ кафедра ұжымдарымен белсене араласа отырып өзінің жеке еңбектерімен, болашақта студенттердің білімін сапалы сараптау жүргізу және пәнді жеңіл, әрі толық жеткізу жолдарымен таныстырды. Өзінің мол тәжірибесімен болашақ дәрігер, студенттермен бөлісіп, дәріс жүргізді.

«Арнайы клиникалық пәндер» кафедрасының меңгерушісі, Г.Нұскабаева және «Жедел медициналық жәрдем» кафедрасының меңгерушісі А.Бабаева студенттік дәрісханасында зертханалық зерттеу бөлімінде жұмыс істеу және сапалылықты көрсету барысында өзінің жоғары тәжірибесімен теориялық білімін көрсетіп, үйретті. «Педиатрия» кафедрасының аға

оқытушы Н.Усманов студенттермен сабақ барысында виртуальді стол үстінде тақырыпқа байланысты талқылап, тәжірибелік дағдыларын шыңдау барысында студенттерді маникенмен жұмыс істеу, алғашқы көмекті ұйымдастыру және тағы басқа іс-шараларды қарастырды. «Пропедевтика және ішкі аурулар» кафедрасының доценті Д.Рахымбердиев, «Профилактикалық медицина» кафедрасының оқытушы А.Мұстафаева, «Хирургиялық аурулар» кафедрасының оқытушы И.Дадашевта өз кезектерінде кафедра ұжымдарымен жұмыла жұмыс істеп, жеке дараланған мол тәжірибелерімен және теориялық білімдерімен студенттермен бөлісіп, сабақ кестесіне сай дәрістерін жүргізді. Өз кезегінде Қарағанды мемлекеттік медицина университетінің ректоры профессор Р. Досмағамбетова университетімізден барған тәжірибелі оқытушы-профессорлар құрамына сапалы білімдерімен бөлісіп дәріс бергендеріне орай сертификат табыстап, алғысын білдірді. Жоғарыда аталған ішкі академиялық ұтқырлық бағдарламасына байланысты Қарағанды мемлекеттік медицина университетіне барып келген медицина факультетінің оқытушылары өздерінің жинаған білім тәжірибелері мен алған әсерлерімен бөлісті.

Ербол ТӨЛЕЖАНОВ

ҰЛЫС ОҢ БОЛСЫН!

БІРЛІКТІҢ БАСТАУЫ, ТАТУЛЫҚТЫҢ ТУЫ БОЛҒАН НАУРЫЗЫМ!

Жанар ҰЛАСБЕКҚЫЗЫ

Жуанның жіңішкеріп, жіңішкенің үзілер шағы саналатын көктем де есік қақты. Көгілдір көктемнің қанатына ілесіп, Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мерекесі де келді. Наурыз – жаңарудың символы. «Бұлақ көрсең көзін аш» деген ата-бабаларымыз қыстың сіреу қарының еріген, күн жылынған осынау кезде арық-атыздарды тазартып, ағаштар отырғызған. Бұл күні адамдар күнделікті қым-қуыт, қарбалас тіршіліктерінен бір сәт бас көтеріп, тағы бір жылды аман-есен өткізгендеріне шүкіршілік айтып, келер күннен жақсылық күтеді. Күллі Шығыс елі үшін Жыл басы саналатын Наурыз – шаттықтың, қуаныштың, молшылықтың, бірліктің мейрамы. Бұл күн жаныңды жадыратар жылылығымен де көптің көңіліне шуақ сыйлайды. Жыл құсымен бірге келген наурыз мейрамы адамзатқа жаңа серпін, жаңа леп әкелгендей болады.

Әлі есімде, бала күнімдегі ауылдағы наурыз тойына дайындық бір ай бойы жалғасын табатын. Қазіргідей бидай мен жүгері сынды дәнді дақылдарды дайын күйінде базардан ала салу деген болмайтын. Әжем темір келіге салып күн ұзақ бидай мен жүгеріні түйіп жататын. Анам болса, үйдің бөрін қағып-сілкіп тазартатын. Сондағы ойы, наурыз таза үйге кірсе, отбасымыз ауру-сырқаудан, пәле-жаладан таза болады. Қым-қиғаш дайындық, көтеріңкі көңіл күймен астасқан наурыз тойын тағатсыздана күтуші едік. Тойдың көрігін қыздыратын ақындар айтысы мен арқан тарту, қол күресі, жамбы ату, көкпар сынды ұлттық ойындар ойналады. Әнші, бишілер өнерлерін көрсетеді.

Наурыз көже жасап, ағайын-туыс бір-бірімен қатынасып, дәм татып, арқа-жарқа болады. Наурыз көжені тойып ішсең, жыл бойына тоқшылық, молшылық болады деп ырымдайды.Қыстан қалған сүр қазы мен жеті түрлі дәнді дақыл мен ағарған қосып жасалатын наурыз көженің дәмі таңдайдан кетпейді. Өкпелі жандар бір-бірінен кешірім сұрап көрісіп, қауышып, бір-біріне сүйіспеншілігін білдіреді. Іште қалған өкпе мен шердің бәрі де ескі жылдың еншісінде қалып, жаңа күнді бейбіт пейілмен қарсы алады. Ақсақалдар бата жасап, ақ жаулықты әжелер тұсаукесер, бесікке салу сынды дәстүрлерді орындап жататын. Сондықтан да бұл рухани үндесу мен адамдардың ақжарқын тілектерінің мейрамы саналады.Наурыз – халықтың көңілін көтеріп, қуанышқа бөлейтін, ізгі тілектер айтылып, елді жақсылыққа үндейтін мереке. Наурыз мерекесі ұлтымыздың рухани ерекшеліктерін, халықтық салт-дәстүрлеріміздің ұлылығын көрсететін мейрам. Бұл тамыры тарихтың тереңіне бойлаған көне мерекелердің бірі. Малдың аузы көкке тиіп, адамның аузы аққа тиетін кезде тойланып, молшылықтың, жақсылықтың белгісі болып келеді.

Қазақы салт-дәстүрді, әдет-ғұрыпты, отансүйгіштікті, адамға тән ізгілікті насихаттайтын, көктемнің құлпырған шағында тойланатын Наурыз мерекесін барша жұрт асыға күтеді.

Қазақстанның әр аймақтарында бірін-бірі қайталамайтын дәстүрлер сақталған. Мысалы Оңтүстік Қазақстан облысында келіннің сәлем салуы, Маңғыстауда 14-наурызда көктемнің басы – Амал мерекесін тойлануы. Айта берсек, Наурыз мерекесі, құрбан айт, ораза, құда түсу, сырға салу тағы да басқа дәстүрлеріміз әр жақта түрліше сақталған. Ұмыт болғаны қаншама?

ҚАЗАҚҚА ОРТАҚ ДӘСТҮРЛЕР

Эльмира АРТЫҚБАЕВА

Еліміздің осындай түрлі аймақтарындағы дәстүрлер қазаққа ортақ екені анық. Кезіндегі түрлі тыйымдардан әр жерде сақталып қалған осы салт-дәстүрлерімізді жүйеге салып, насихаттап еліміздің барлық аймақтарына қолданысқа енгізу керек деп ойлаймын. Көктем жіңішкенің үзіліп, жуанның жіңішкерген уақыты. Қыстан аман-есен шыққан халық наурыздың 14-жұлдызында бір-бірімен көрісіп, қазанға қыстан қалған сүр ет, тұз, айран, басқа да барын салып көже қайнатып, Ұлы іске кірісуге амал жасаған уақыты. Жыл басы жаңа жыл 2,3 күн емес 1-2 ай тойланғанын көне көз жазушы, ғалымдардың еңбектерінен де оқып, біліп жүрміз.

Қазақ даласына келген шетел ғалымдары немесе саяхатшыдарды қазақтардың жазылмаған заңдары мен дәстүрлері қызықтырған. XIX ғасырдың аяқ кезінде неміс ғалымдарының бірі Ф.фон Шварц былай деп жазған болатын: «Қырғыз-қайсақтарда сұлтан, батырлармен қатар барлық жасы үлкен, қартайған ер-азаматтардың бәрі де кім екеніне, қандай тектен шыққанына қарамай, ерекше сый-құрметке бөленеді». Олар барлық мерекелерде, жиын-тойларда құрметті орындарға, төрге шығарылады. Жиналыстарда олар елеулі рөл атқарады. Жастар олардың айтқан сөзін жерге тастамай, мүлтіксіз орындайды. Жас жігіт үшін үлкен табақтан ақсақалдың өз қолынан ет асау ең жоғары марапаттың белгісі саналатын. Кіші іні үлкен ағаның рұқсатынсыз дастарқан басына өз бетінше ешқашан отырмайды.

Қазақ халқына тән әдептілік пен сыпайылылық, кішіпейілділіктің бір көрінісі — үлкен кісінің есіміне әке (еке) сияқты жұрнақ сөз қосып айту. Мәселен, Жәнібек — Жәке, Болат — Бәке, Нұрғиса — Нұреке сияқты айтылады. Мұны XX ғасырдың бас кезінде белгілі орыс ғалымдарының бірі Л. Баллюзек байқап, былай деген: «Қырғыздардың сыпайылығы, кішіпейілділігі мен әдептілігінің бір көрінісі — жасы үлкен кісілердің есіміне еке (әке) сөзін қосып айтуы». Міне, сырт көз аз отырып, көп сынайды дегендей жазылмаған заңдарымыздың бірі үлкенге көрсетілетін құрметіміз басқаның қаламына арқау бола білген. Техника қарыштап тұрған заманда жаңалықпен таңғалдыра алмайсыз. Әлемге әдеп, салт-дәстүрлерімізді көрсетіп, мақтануымыз керек. Бұл көнеден жалғауын тауып келе жатқан мәдениетіміздің бір тармағы болып саналатын салт-дәстүрлеріміз, қазақтың көне мәдениетінің болғанының дәлелі екенінің бір ғана көрінісі.

Серік Ерғалидың «Наурыз: түркілік дүниетаным мәуесі» атты мақаласында,

- Мемлекеттік мерекеге айналған Наурыз мейрамын ресми мерекелеу жөнінде соңғы кездері біршама сыни пікір қалыптасты. Соның бірі - «Наурыздың мерекеленуі Жаңа жылдың аталып өту деңгейіндей емес, тар ауқымда және жұпыны» дегендей уәж. Бұған қоса, «Наурыз мерекесі бұқаралық сипаттан ажырап, сахналық кейіпке еніп, аздаған жұртшылықтың қызықтауына ғана айналған фольклорлық қойылым көрінісінен аспауда» деген де пікір бар. Қысқасы, қазір Наурыз мерекесі уақыт талабы мен егемен елдің өміріне сәйкес бүкілхалықтық идеологиялық көз қуанышқа айналды деу ертерек.Қазақстанда (Орталық Азия деуге болады) ежелден-ақ, астрологиялық мүшел наурыз айынан басталатын. Бір қызығы, кеңестік адамдардың мерекелеп жүрген Жаңа жылының барлық атрибуттарының түбі Наурыз екенінде, ешкімде күмән туатындай түрткі қалмаған: әшекейлі шырша, сыйлық толы дорбалы аяз ата т.т. Ал Батыстағы Санта Клаус бейнесі ойдан шығарылған, еуропалық сергітуші кейіпкер екені белгілі. Дегенмен, оның арғы мәнінде бұрмаланған Шығыстың періште кейпінің жатқаны тағы айқын. Ендеше, өз дүниеңді әркімге «менікі» деп дәлелдегеннен гөрі, оның сенікі екенін көрсететіндей нақты іс пен әрекет керек екен. Әйтпесе, барымыздан жұрдай болу қаупі бар, – деп атап өтеді. Келіп жеткен жыл басы, Наурыз мерекесін тек ән-күймен ғана емес, ұлттық салт-дәстүрлерімізбен әрлеп, дәрежесін көтерейік.

НАУРЫЗ МЕЙРАМЫН ӨЗГЕ ЕЛДЕР ҚАЛАЙ ТОЙЛАЙДЫ?

Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мерекесіне аз ғана уақыт қалды. Халқымыз үшін бұл – ең ұлы мерекелердің бірі. «Самарқанның көк тасы eріген күн» қазақ даласы үшін құт-берекенің басы және көктемнің жаңару мерекесі. Тек қазақ халқы емес, күллі түркі тілдес елдердің төл мерекесіне айналған. Наурыз айы – бірлік пен берекенің, қуаныш пен шаттықтың мейрамы. Наурызда күн мен түн теңеледі. Мейрамда бір-біріне қонақ болып, тойлап арқа-жарқа болып жатады. Ал енді әлем елдерінде Наурыз қалай тойланады? Осыған орай оқу ордамызда білім алып жатқан шетелдік студенттерден сұрап білген едік. Сонымен, қысқаша тоқтала өтейік...

Жансая ӨНЕРБЕК, Педагогика және психология мамандығының 1-курс студенті:

- Моңғолия қазақтарында Наурыз мерекесін тойлау 22 наурызда ерекше аталып өтеді. Елбасы Наурыз мерекесімен құттықтап, мейрамда өнерпаздардың қатысуымен мерекелік іс-шаралар өткізіледі. Былтырғы Наурыздағы кеште 1000 домбырашы бір мезетте домбыра шерткен. Мерекенің алғашқы күнінде моңғолия қазақтары бір-бірінің үйіне қонаққа барып, ұлттық тағамдардан ауыз тиеді. Ұлттық тағамы – бесбармақ. Сондай-ақ, дастарқанға ақ тағамдар қойылады. Мысалы, құрт, ірімшік т.б. Қала көшелері мен алаңдарда ұлттық ойындар ұйымдастырылып, парат жүргізіліп және киіз үй тігіледі. Сондай-ақ қыз қуу, ат жарыс, теңге ілу, көкпар тарту ойындары ойнатылады, – деді.

Гулсара ДЖАББАРБЕРГЕНОВА, Педагогика және психология мамандығының 1-курс студенті:

- Қарақалпақстанда – Наурыз мейрамын Қазақстандағыдай тойлаймыз. Наурызда ұлттық тағамдар дайындайды. Бұл күні алыс-жақын туыстар кең жайылған дастарқан басында жиналып, бір-біріне ізгі тілектер айтады, – деді.

Камран АЛИШОВ, менеджмент мамандығының 3-курс студенті:

- Әзірбайжанда Наурыз мерекесі күні ұлттық киімдерін киіп, олар да бір-бірінің үйін аралап, амандық сұрасады. Наурыз мерекесін «Новруз байрам» деп атайды. «Сәмән» наурыз мерекесінің символын білдіреді. Яғни ол – ұлт адамы. 21 наурыз күні алыс-жақын туыстар кең жайылған дастарқан басында жиналып, бір-біріне бақыт пен молшылық тілейді. Дәстүр бойынша «тонгал» деп аталатын от жағып, одан жеті рет секіретін болған. Ал мереке күні ұлттық тағам палау пісіріледі. Және мерекелік дастарқанның басты тағамының бірі – шекербура дайындалады. Ол – Ай пішіндес қамырдан жасалған тәтті тағам. Ал өсіп тұрған жасыл бидай сабақтары «Күн символын» білдіреді. Бидай қуырылып, жұмыртқалар қызылға боялады. Әзірбайжандықтар егер Наурыз күні жаңбыр жауса, онда «келер жыл өте жақсы, берекетті» болады деген сенім қалыптасқан. Мейрамда мерекелік жәрмеңке ұйымдастырылады. сондай-ақ,Новруз-Коса және Кечаның қатысуымен ойын-сауық іс-шаралар ұсынылады. Сонымен қатар 15 пен 20 жас аралығындағы жігіттер қонаққа барған үйдің есігін қағып, есіктің алдына сыйлық тастап кетеді, – деді.

Гузаль АБДУХАШИМОВА, педогогика мамандығының 1-курс студенті:

– Өзбекстанда наурыз немесе Навруз мерекесі жыл сайын 21 наурызда тойланады. Осы мерекені өзбек халқы асыға күтеді. Мереке келмес бұрын үй мен көшелерді тазалайды. Ал егер қарыздары болса соларды өтеп мерекеге қызу дайындалады. Мерекеде ұлттық киімдер киіп, халықтық әндер орындалып, халық бір-біріне қонаққа барып мерекемен құттықтап, ізгі тілектер айтылады. Дәстүрлі түрде жәрмеңкелер өткізіледі. Сондай-ақ халықтық шерулер ит және әтеш шайқасы, ат шабысы ұйымдастырылады. Ал тоқтықтың белгісі ретінде мейрам күндері әрбір үйдің дастарқанына «сумалак» асы қойылады. Бұл – өзбек халқында наурыз мерекесінің басты тағамы. Сумалак біздің наурыз көже секілді жеті түрлі дәмнен жасалады. Сумалак тағамының бір ерекшелігі, бір апта бидай өндіріп, тағамға қосады. Себебі, Наурыз мейрамында бақыт пен береке мол табыс алып келсін дегенді білдіреді.Сумалак тағамы екі күнге жуық дайындалады.Сумалак дайындалған үйде нағыз мерекелік көңіл күй орнайды. Сонымен қатар Өзбекстанда аналар қыздары мен келіндерін жанына алып түрлі жеміс пен көкөніс тағамдарын жасап, дастарқан жаяды. Қазанды толтырып тамақ пісіреді. Мұны «қазан толды» онысы «ризығымыз толы болсын» деген ниетке саяды, – деді.

Халида НАДИРА, менеджмент мамандығының 1-курс студенті:

- Ауғанстанда Наурыз мерекесі 21 наурызда тойланады. «Наурыз» сөзі парсы тілінен аударғанда «Жаңа күн» деген мағынаны білдіреді. Наурыз Ауғанстан үшін ерекше мейрам. Бұл елде наурыз мерекесі үш күн бойы тойланады. Наурыздың алғашқы күні барлық ағайын туған-туыстар бір-бірінің үйіне қонаққа барады. Наурыз күніне орай ауған халқы «саманак» деп аталатын ұлттық тағамдарын дайындап, келген қонақтарға ұсынады.

Дәл мерекеге әзір болған саманакты туған-туыс пен көрші-қолаңға таратып береді. Бұл күнді халықтар асыға күтеді. Мейрамда жақындарына сыйлықтар беріліп, үйге тазалық жасалады. Мейрам күні дастарқанда жемістер мен дәндер, жеті түрлі жемістен дайындалған компот және бес түрлі тағам болады. Дастарқанда «с» әрпінен басталатын ең аз 7 түрлі тағам дайындалады. Олар: суманак пен хафмева, балық және т.б. Әдетте, жанұядағы баланың санына байланысты алдын ала жұмыртқа пісіріліп, түрлі түске боялады, – деді.

Айболат ТОҚТАРБЕК, журналистика мамандығының 3-курс студенті:

- Қытай қазақтары Наурыз мейрамын – күн мен түннің теңескен күні ретінде атап өтеді. Ел тұрғындары бұл мейрамды қатты ұнатады. Біз «наурыз көжені» пісіріп, туған-туыстың басын қосып, мәре-сәре боламыз. Бұл күні барлығы ұлттық киімдерін киіп, көрші-қолаңды аралап, Жаңа жылмен құттықтап шығады. Қытайда дәстүрлі тағам ретінде жеті түрлі дәмнен дайындалған наурыз көже және соғымнан қалған етті асып көптеген тағамдар жасалады. Наурыз мерекесінде бойжеткендер соғымның соңғы етін уызға салып пісіріп, ұнатқан жігітіне тартады. Бұл қазақта «ұйқышар» деп аталады. Ұйқышардың қарымтасына жігіттер «селтеткізер» рәсімін жасайды. Яғни қалауынша айна, тарақ, әтір суын сыйға тартады. Ауыл ақсақалдары ақылдаса келе бір-бірін мерекеге арнап дайындалған наурыз көжені ішуге тек тақ сандар күні шақырады. Сөйтіп, наурыз айының жарты айын бір-бірінің үйіне мерекеге арнайы дайындалған наурыз көжені ішуге қонаққа барады. Ал 21-22 наурыз күні концерттер ұйымдастырылып, қыз қуу, көкпар, күрес т.б. ұлттық ойындар ойнатылады. Және айтыс өнеріне ерекше мән беріледі, – деді.

Ал Қазақстанда Наурыз әрқашан қасиетті, киелі күн. Қазақ халқының мифологиялық таным-түсінігі бойынша, наурыз күні даланы Қыдыр ата аралайды. Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мейрамын ұлттық мереке ретінде атап өтіледі. Еліміздің басты көшелері мен алаңдарында ақ киіз үйлер тігіліп, мерекелік кештер ұйымдастырылады. Сонымен қатар «Алтыбақан» төңірегіндегі әсерлі әңгімелер де жастық дәуреннің өзгеше бір сипатын осы бір мейрам арқылы айшықтайды. Мерекеде өнерлі жастар ән салып, қыз бен жігіт болып жұптасып би билейді. Наурыз мерекесінде жарқырап көрінетін өнер түрлерінің бірі – ақындар айтысы. Ұлттық ойындардың сан алуан түрі ойнатылады. Мысалы, көкпар, аударыспақ, күрес, қыз қуу, тең көтеру, т.б.Мейрамның басты тағамы – Наурыз көже жеті түрлі дәмнен жасалады. Наурызда құйылған Наурыз көжені тауысып қою керек деп сенген. Өйткені «ырыс-береке молаяды» деген сеніммен құйылады екен. Дастарқанға наурыз көжеден басқа бауырсақ пісіріп, ұлттық өнімдерінен жасалған тәттілер мен ет тағамын және қымыз, қымыран қояды. Әдетте, бұл күні ауыл ақсақалдары араларына жік түскен ағайын, досжарандарды бір дастарқаннан дәм таттырып, табыстырған. Бастысы – дастарқанның сәнін келтірген. Себебі, дастарқан – келе жатқан Жаңа жылда молшылық пен ырысты алып келеді деседі. Мейрамның тойлануы әр елде әртүрлі болғанымен, жалпы ұқсастықтары өте көп. Ұлыстың ұлы күні әз-Наурыз құтты, болсын!

Дайындаған:
Жадыра ҚОЖАХМЕТ

GAZETTIŇ TÙ RIK TILINDEGI QOSYMSHASY

Yesevi Üniversitesi

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Ahmet Yesevi Üniversitesinde "Genç Liderlik Geliştirme Forumu"

Ahmet Yesevi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Kulübü ile Almatı Birleşmiş Milletler Ofisi Halkla ilişkiler Departmanı koordinasyonunda düzenlenen ve "Y-PEER Kazakistan" "AIESEC Kazakistan" ve 'Global Shapers Community" gibi uluslararası gençlik kuruluşlarında destek sağladığı "Genç Liderlik Geliştirme Forumu" Türkistan Yerleşkesi'nde gerçekleştirildi.

Koordinatörlüğünü Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. Eftal Ş. Batmaz'ın yaptığı ve Uluslararası İlişkiler Kulübü Başkanı Botagoz Unbayeva ile Başkan Yardımcısı Yasir Raşid'in yönettiği forumda öğrencilere; liderlik becerileri ve halkla ilişkileri geliştirmesi, öz yeterlik ve toplulukta anlamlı bir değişim yaratabilecekleri konusunda özgüven kazandırılması,

İletişim becerilerinin ilerletmesi, halka açık toplantılarda etkili ve güçlü konuşma teknikleri öğretilmesi gibi hedeflerle düzenleniyor. 26 Şubat Pazartesi günü Kültür Merkezi Tiyatro ve Sinema salonunda gerçekleşen etkinliğe, BM Kazakistan Temsilcisi Vlastimil Samek, Rektör Vekili Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Bakıtcan Muhamedjanov'un yanı sıra çok sayıda akademisyen ve öğrenci katıldı. Açılış konuşmalarını yapmak üzere İlk olarak kürsüye davet edilen Doç. Dr. Bakıtcan Muhamedjanov konuşmasında BM temsilcisi Vlastil Samek'e hoş geldin dilekleri ile sözlerine başladı. Bu tür etkinliklerin, Nursultan Nazarbaev'in "Geleceğe Doğru: Manevi Uyanış" stratejisi hedeflerine kısa zamanda ulaştıracağını belirten Muhammedjanov, forumun düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek, katılımcılara başarılar diledi.

Rektör Vekili Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren konuşmasında, böyle bir organizasyona ev sahipliği etmekten ve BM Temsilcisi Vlastimil Samek'i üniversitemizde ağırlamaktan onur duyduğunu belirterek sözlerine şu şekilde devam etti: "--Bünyesinde 32 milletten öğrencilerin öğrenim gördüğü, küçük BM diye nitelendirebileceğimiz Ahmet Yesevi Üniversitesi, böyle bir organizasyon için son derece müthiş bir tercihtir. Ayrıca Orta Asya ve Kazakistan olmak üzere gençlik potansiyeli yüksek bir bölgede yapılan bu etkinliğin konusu da son derece yerinde ve anlamlıdır. BM birçok alanda faaliyet yürüttüğü gibi eğitim, bilim ve kültür alanındaki faaliyetlere destek vermektedir. Nitekim Üniversitemizde gerçekleştirilen genç lider yetiştirme formu bu destekler in en iyi örneklerindendir. BM ikili işbirliği ile koordine edilen forumda gençlerimiz, hayata daha farklı bakış açısı ile bakacağı, kişisel gelişimlerine katkı sağlayacak, eğitim, bilim seviyelerini en üst seviyelerine çıkarabilecek bir organizasyonun içinde olmaları öğrenciler için önemli bir tecrübe olacaktır." diye konuştu. Hoşgörü, merhamet ve samimiyet gibi prensiplerle formun gerçekleşmesini dileyen Rektör Vekili Eren, konuşmasının sonunda BM temsilcisi Vlastimil Samek'e Almanca hitap ederek, Üniversitemize teşriflerinden dolayı teşekkürlerini iletti.

BM temsilcisi Vlastimil Samek ise konuşmasında; girişimcilik ve liderlik konusunda özgürlükçü bilgi toplumu hedefinin planlanmasının toplumu kuşatacak genişçilik ve derinlikte olması gerektiğini söyledi. Konuşmasının ardından Vlastimil Samek'e Rektör Vekili Eren ile Rektör Yardımcısı Muhamedjanov Kazak milli giysisi Çapan giydirerek, teşekkür belgesi takdim ettiler.

Ödül merasiminden sonra Ahmet Yesevi Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkanı D. Berikpaev "Ahmet Yesevi Üniversitesi: Köklü Geçmişten Güçlü Geleceğe" konulu bir sunum yaptı. Açılış töreni akabinde BM temsilcisi Vlastimil Samek, Rektör Vekili Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Bakıtcan Muhamedjanov Sosyal Bilimler Fakültesi'nde oluşturulan BM sınıfının açılışını yaptılar. 3 Oturumda gerçekleşen ve Kazakistan'ın bir çok üniversitesinden öğrencilerin katıldığı 'Genç Liderlik Geliştirme Forumu'nda, 14 genç lider bildiri sundu. Forum son olarak Kültür Merkezi Toplantı ve Konferans salonunda gerçekleşen kapanış töreniyle tamamlandı.

Törende, forum organizatörlerin ve bildiri sunan öğrencilerin sertifikalarını BM temsilcisi Vlastimil Samek, Rektör Vekili Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Rektör Yardımcısı Doç. Dr. Bakıtcan Muhamedjanov verdi.

Kazakça «Yunus Emre Şiirleri» kitabı ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınlarının Tanıtım Toplantısı Almatı'da yapıldı

Yunus Emre'nin 100 şiiri ilk kez Türkçeden Kazakçaya çevrilerek kitap olarak basıldı. Kazakistan'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müşaviri, şair Malik Otarbayev'in Türkçeden Kazakçaya çevirdiği 100 şiirin yer aldığı "Yunus Emre'nin şiirleri" kitabının tanıtımı Almatı Milli Müzesinde yapıldı.

Kazakistan'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müşaviri, şair Malik Otarbayev'in Türkçeden Kazakçaya çevirdiği 100 şiirin yer aldığı "Yunus Emre'nin şiirleri" kitabının tanıtımı Almatı Milli Müzesinde yapıldı.

Tanıtım toplantısına, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Almatı Milli Kütüphanesi Müdürü Janat Seydumanov, Türk Dünyası Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi Mustafa Özçelik ve şair Otarbayev'in yanı sıra çok sayıda davetli katıldı.

Prof. Dr. Musa Yıldız, Yunus Emre'nin çok az sayıda şiirinin geçmişte Rusçadan Kazakçaya çevrildiğini belirtti. Bir tarafta Yunus Emre şiirlerinin Türkçe orijinali, diğer tarafta Kazakça çevrisi olmak üzere şiirlerin karşılıklı sayfalarda basılmasının kitaba özellik kattığını dile getiren Yıldız, okuyucuların Yunus Emre'nin ifade ettiği Anadolu Türkçesiyle Kazak Türkçesi arasında ne kadar az fark olduğunu görebileceğini ifade etti.

Prof. Dr. Musa Yıldız, "Bu tür kitapların yayımlanması Kazaklar ve Anadolu Türkleri arasındaki ortak tarihi, birlik ve beraberlikle ilgili köklerini ortaya çıkarmak, kültürlerin etkileşimini sağlamak açısından önemlidir." dedi.

"Türkiye Türkçesindeki Yunus Emre, Mevlana gibi şair ve yazarlarımızın eserleri de Kazakçaya aktarılsın. Birbirimizi daha iyi tanıyalım, tarihte beraber olduğumuz gibi bugün de beraberlik, birlikle ilgili adımları nasıl atacağımıza karar verelim." değerlendirmesinde bulunan Yıldız, aynı şekilde Kazakça eserlerin de Türkçeye çevrilmesini arzu ettiğini kaydetti.

Prof. Dr. Musa Yıldız, Ahmet Yesevi Üniversitesinin son 2 yılda 30'dan fazla kitap yayınladıklarını ve bu sayıyı daha da artıracaklarını işaret ederek, Kazak aydınlarının Türkiye'de tanınmasıyla ilgili de faaliyetler yaptıklarını sözlerine ekledi. Bu anlamda Şubat ayı içerisinde Ankara'da Mağcan Cumabay'ın doğumunun yüzüncü yılı vesilesiyle Türksoy ve Gazi Üniversitesi ile birlikte bir sempozyum düzenlediklerini ifade etti.

İstiklal Marşı'nın Kabulünün 97. Yıldönümü Üniversitemizde kutlandı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Kütüphanesi tarafından geleneksel olarak düzenlenen "Varlığımız Birliğimiz Değerlerimiz" etkinlikleri kapsamında, 12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulünün 97. Yıldönümü münasebetiyle bir anma ve kutlama töreni düzenlendi.

Saygı duruşu ve ulusal marşların okunmasıyla başlayan tören, 12 Mart Pazartesi günü Türkistan Yerleşkesi Merkez Kütüphanenin Toplantı ve Konferans Salonunda tertip edildi. Etkinliğe, Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Toplu, Filoloji Fakültesi Dekanı Doç. Dr. Nursaule Aytbaeva, Hazırlık Fakültesi Dekanı Doç. Dr. Ahmet Güngör, Sanat Fakültesi Dekanı Yrd. Doç. Dr. Ercan Mahanbet, Mühendislik Fakültesi Dekanı Dr. Abdimukan Tölep ile Tıp Fakültesi Hastanesi Müdürlüğü, Gelişme ve Koordinasyon Daire Başkanlığı Disiplin ve Kültür İşleri Müdürlüğü'nün yanı sıra, çok sayıda akademisyen ve öğrenci katıldı.

Törenin açılış konuşmasını yapan Doç. Dr. Mustafa Eren, "İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy" hakkında etkili ve kapsamlı bir konuşma yaptı. Eren konuşmasında özetle, "İstiklal Marşı'nın milletin mücadelesine ait bilgilerden doğduğunu, milli duygularını Akif tarafından evrensel sanat eserine dönüştüğünü, Türk milletinin kurtuluş mücadelesinin destanı olarak kabul edildiğini, İstiklal Marşı'nın Türk ve İslam medeniyetini tasvir ettiğini, milletin tarihi büyük mirasını ve geleceğin tüm değerlerini içerdiğini" ifade etti. Eren, "Allah bu millete bir daha istiklal marşı yazdırmasın" diyerek konuşmasını, geçmişten günümüze, tüm şehitlerimize rahmet dileyerek tamamladı.

Tören kapsamında " Mehmet Akif ve İstiklal Marşımız " kısa belgeseli gösterime sunuldu. Programın koordinatörü ve sunuculuğunu yapan Filoloji Fakültesi Dil Okutmanı Kenan Semiz ise "Devlet ve Fikir Adamı Olarak Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı'nın Yazılış Süreci" konulu bir konuşma yaptı. Semiz, Türk dünyasının bağımsızlık ve egemenlik belgesi olan ulusal marşlarının, sonsuza kadar söyleneceğini ve dinileceğini vurguladı.

Konuşma aralarında, Türk dünyasından on öğrenci, İstiklal Marşı'nın on kıtasını okudu. Öğrenci Konseyi'nin organizasyonu ile okunan Akif şiirleri ile etkinlik sona erdi.

Davetliler ve katılımcılar son olarak, Kütüphane'nin giriş katında yapılan, M. Akif'in eserleri, İstiklal Harbi ve Cumhuriyet'in kuruluşu ile ilgili kitap sergisini incelediler.

GAZETTIŇ TÙ RIK TILINDEGI QOSYMSHASY

''Hoca Ahmet Yesevi Gençlere Ne Söyler?'' Konferansı yapıldı

"Hoca Ahmet Yesevi Gençlere Ne Söyler?" Konferansı Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın katılımıyla Ankara Abdülhakim Arvasi Ortaokulu ve İmam Hatip Ortaokulunda gerçekleşti.

Prof. Dr. Musa Yıldız, "Hoca Ahmet Yesevi Gençlere Ne Söyler?" sorusundan hareketle Hoca Ahmet Yesevi'nin hayatına ve gençlere tavsiyelerine dair bilgi verdi. Yıldız, Yesevi'nin Yesi şehrinde Arslan Baba'dan ilim aldığını, Buhara'da Yusuf Hemedani'den eğitim aldıktan sonra Yesi'ye döndüğünü ve burada talebe yetiştirmeye başladığını kaydetti.

Prof. Dr. Musa Yıldız, "Yesevi, Peygamber Efendimizin Mekke'den yaymış olduğu İslam ışığına bir ayna tuttu ve Anadolu'ya yansıttı. Bu ayna Anadolu'da Hacı Bektaş-ı Veliler, Yunus Emreler, Mevlanalar, Hacı Bayram-ı Veliler olarak tezahür etti ve Anadolu'yu mayaladılar. Balkanlar'da Sarı Saltuklar, Gülbabalar ve Demirci Babalar olarak tezahür etti. Bugün Anadolu'da Balkanlarda Müslümanlık varsa bu Hoca Ahmet Yesevi sayesindedir" diyebiliriz şeklinde konuştu.

Yesevi'nin zamanı çok iyi kullandığını, üçte birlik kısmını Allah'a ibadet etmek için geçirdiğini ifade eden Yıldız, diğer zamanlarında da öğrencilerine ilim öğrettiği, kaşık ve kepçe yontarak geçimini sağladığını kaydetti.

Üniversitemizde 8 Mart Kadınlar günü coşku ile kutlandı

8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde kutlama töreni gerçekleştirildi. Disiplin ve Kültür İşleri Müdürlüğü ile Prodüksiyon Merkezi'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği etkinlik, Alpay Türkoğlu'nun

"Bugün Dünya Kadınlar Günü

Anam, bacım, eşim,

Size yetmez 8 mart günü

Her gün sizlere kadınlar günü..."dizeleriyle; 7 Mart Çarşamba günü Kültür Merkezi Tiyatro ve Sinema salonunda başladı.

Kadınlara gül takdim merasimi ile devam eden programda, Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Valihan Abdibekov, Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren etkinliğin açış konuşması yaptılar.

Rektör Abdibekov konuşmasında; kadının toplumun ve dünyanın varlığı ve ailenin birliği için kutsal bir denge olarak yaratıldığını, fedakarlıkları ve cefakarlıkları ile insanlığın geleceğini kurduklarını, bu nedenle erkekleri de dünyaya getiren kadınların üstün insan olduğunu söyledi. Tüm Kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlayan Rektör Abdibekov, dilek ve temennilerde bulundu.

Rektör Yardımcısı Eren ise; sözlerine Kazakça kutlama mesajı ile başladı. Kadınların, dünyanın en latif ve en güzel varlığı olduklarını belirten Eren, kadınlar gününün sadece 8 marta sığdırılmamasını, tüm günlerde bu nazik insanların anılması gerektiğini ifade etti. Yaşadığımız bu medeni dünyada kadınların birtakım şiddete, baskıya ve özgürlük alanlarının kısıtlandığına vurgu yapan Eren, onlara karşı anlayışlı olunması gerektiğini dile getirdi. Konuşmasının sonunda kadınların, daha özgür, şiddetten uzak, en yüksek saygı ve sevgi çerçevesinde yaşamalarını temenni etti.Açış konuşmaların akabinde Üniversitemizde görev yapmakta olan idari ve akademik kadın personellere teşekkür belgesi verildi. Program, Prodüksiyon Merkezinin hazırladığı çeşitli sahne gösterileri ile sona erdi.

Mütevelli Heyet Başkanlığında 8 Mart Dünya Kadınlar günü kutlandı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığınca düzenlenen yemekte Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, tüm kadın personele çiçek hediye edip Mütevelli Heyet Başkanlığında görev yapan kadın personellerin Kadınlar gününü kutladı. Yemeğe, TÜRTEP Başkanı Prof. Dr. Halil İbrahim Bülbül, TÜRTEP Başkan Yardımcıları Prof. Dr. Bekir Buluç ve Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kale ile Başkanlık çalışanları katıldı.

Prof. Dr. Musa Yıldız yemekte yaptığı konuşmada: ''Kadınlar ve erkekler her zaman birbirlerine saygı, sevgi ve şefkat göstersinler istiyoruz. Çünkü onlar birbirlerini tamamlayan çiftlerdir. Bir erkek çocuğunu yetiştirdiğinizde bir kişiyi yetiştiriyorsunuz ama bir kadını yetiştirdiğinizde bir nesli, bir kuşağı yetiştiriyorsunuz. Ahmet Yesevi Hazretlerinin bulunduğu ortamda kadınlar da bulunurdu. Ve bu bilinçle 99.000 öğrenci yetiştirerek dünyanın her tarafına yayılmıştır. Bugün 850 yıl sonra bile Ahmet Yesevi Hazretleri, Dünya Kadınlar gününde anılıyor'' dedi. Prof. Dr. Musa Yıldız yaptığı konuşmasının sonunda dinimizin kadınlara verdiği değerin ve önemin altını çizdi.

Yemeğin ardından çalışanlara söz veren Prof. Dr. Musa Yıldız, personelin isteklerini dinledi ve Ahmet Yesevi Üniversitesi çalışanlarına özverili çalışmalarından dolayı teşekkür etti.

''Şirket Mali Durumu Tahmini: Yöntemler ve Yaklaşımlar'' konulu seminer

Uluslararası Bilgi Teknolojileri Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Shynara Jumadilova Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsünde ''Şirket Mali Durumu Tahmini: Yöntemler ve Yaklaşımlar'' konulu seminer verdi.

Sunumunda Shynara Jumadilova, şirket finansmanı süreci hakkında ayrıntılı bilgiler sundu. Bu sürecin veri toplama ile başladığını ve bunun neticesinde analizden daha yararlı bilgiler çıkabileceğini dile getirdi. Bugünlerde ekonomik analiz yapmak için türlü Eviews, Stat, SPSS gibi yazılım programlarının mevcut olduğunu dile getirdi. Bu programlar ile yapılan hesaplamalara dayanarak, belirli bir ekonomik model oluşturulabileceğini vurgulayan Jumadilova, modellerin durağan ve dinamik olabileceğini vurguladı. Araştırmalarda rakamların değişkenlik göstermelerine rağmen, verilerin tamamen rasgele olmadığını ifade etti.

Mikroekonomik araştırmalarda şirketlerin mali durumu, muhasebe, ilgili terminoloji, finans ve diğer ilgili bilim dallarında bilgi sahibi olunması gerektiğini belirtti. Jumadilova belli bir olguyu uzun süre içinde araştırmak için, mevsimsel dalgalanmaların saptamasının gerektiğini açıkladı. Shynara Zhumadilova, doktora tezinde Kazakistan'ın en büyük petrol şirketi Kazmunaigas'ın finansal durumunu modelleme konusuna değindi. 2010-2011 yıllarında Kazmunaigas gelişmesinin zirvesinde olduğunu lakin 2015 yılındaki petrol fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak ekonomik sıkıntılar nedeniyle bu çapta büyük firmaların bile finansal durumlarının belirgin ölçülerde sarsılabilme ihtimalinin olduğunu anlattı.

Seminerin devamında, Shynara Jumadilova, araştırmasını Kazakistan ekonomisinin mevcut durumuna ve genel olarak ekonominin düşüşüne bağlı olduğunu ifade etti. Bununla birlikte, Shynar Jumadilova'ya göre, 2014 krizinden sonra Kazmunaigas'ın ekonomik performansında belli sıkıntıların baş gösterdiğini iletti. Bu doğrultuda Kazakistan ekonomisinin önemli gelir kaynaklarından birisi olan petrol ve gaz ihracatından oluştuğunu ve ekonominin krizlerden fazla etkilenmemesi için Kazakistan ekonomisini çeşitlendirmesi gerektiğini ifade etti. Bu doğrultuda dünya tecrübelerinin gösterdiği gibi imalat sanayi ürünlerinden turizme kadar farklı alanlarında ekonomik gelirlere katkı sağlayabileceğini vurguladı.

Seminerin sonunda katılımcılar Kazakistan ulusal şirketlerinin şeffaflığı ve hesap verebilirliği ile Kazakistan'ın mali istikrarı konularında görüş alışverişinde bulundular.

Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız Sayıştay'da konferans verdi

Sayıştay'ın 2018 yılı hizmet içi eğitim faaliyetleri kapsamında 6 Mart 2018 Salı günü saat 14.00' te Sayıştay Konferans Salonunda "Yesi'den Anadolu'ya Bir Gönül Rehberi Hoca Ahmet Yesevi" konulu konferans düzenlendi.

Sayıştay Başkanı Seyit Ahmet Baş ve kurum personelinin katılımıyla gerçekleşen konferansa Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız konuşmacı olarak katıldı.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Kütüphane Personeline Türkçe Kursu verildi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Kütüphane personeli hizmet içi eğitim kursu çalışmaları kapsamında, Üniversite Kütüphanesi personelinin Türkçe bilgisinin artırılması ve kütüphane çalışmalarının standart uygulamalarla daha verimli gerçekleştirilmesi amacına yönelik olarak, Hazırlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Güngör koordinasyonunda A1 seviyesinde Türkçe kursu verildi.

29 Ocak – 9 Şubat 2018 tarihleri arasında düzenlenen kursa, Kütüphane personeli iki grup halinde katılım gösterdi. Hazırlık Fakültesi okutmanları Recep Aral, Alpaslan Karabağ ve Tuğçe Nur Kesin tarafından verilen kursun birinci aşamasında, katılımcıların okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerinin geliştirilmesi amaçlandı.

Kursun ikinci aşamasında ise A1 seviyesindeki kazanımların artırılması ve kütüphane personelinin mesleki bilgisinin geliştirilmesi amacıyla A2 düzeyinde bir programın uygulanması hedeflenmektedir.

İki aşamalı olarak düzenlenen kursun sonunda, Hazırlık Fakültesinin yapacağı sınavda başarı gösteren personellere, 'başarı sertifikası' verilecektir.

СТУДЕНТ ЖАЗБАЛАРЫ

МАМАНДЫҚСЫЗ ЖҮРГЕН «МАМАНДАР»

Заманға сай ұлтты тәрбиелейтін бірден-бір құрал – БАҚ. Оның ішінде телевизия саласы. Алайда көгілдір экран көпшіліктің тәрбие құралы емес, көңілділер алаңына айналып бара жатқандай.

Шынын айтсақ, қазір халықтың санасы көшедегі өсек-аяңды теретін деңгейге жетті. Қадамыңды шамалы шалт бассаң, басың дауға ілігіп, аяғы айғайға айналады. Бұдан шамалы ертеректе есі бар ел жазушы, ақын, публицист, журналшылардың еңбектерін іздеп жүріп ақтарушы еді, Ал қазір қоғамға сырттай үлде мен бүлдеге оранған өнер адамдарының өмірі қызық. Көк жәшікті қоса қалсаң, бітті, Жердегі «жұлдыздардан»

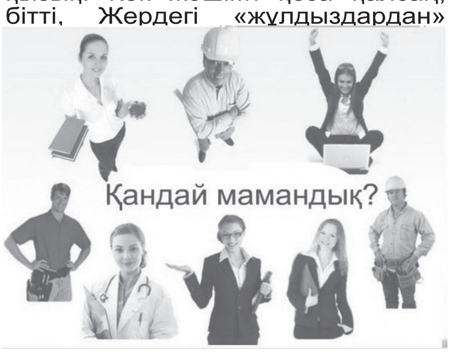

көз сүрінеді. Кейбір арналардағы мен-мен деген бағдарламалардың тізгінін ұстап жүргендерде, басқа емес, осы жұлдыз аға-әпкелеріміз. Сонда қарап отырып, от тілді, орақ ауызды, аяқтыға жол, ауыздыға сөз бермейтін кәдуілгі, тісқаққан журналисттерді іздей бастайсың. Атам қазақ әуел бастан «Шымшық сойса да қасапшы сойсын» деп ұрпағына ұлағатты сөз тастап кетті емес пе?! Әрине, жоқ деп аузымызды құр шөппен сүрте алмаймыз, десек те кәсіп иелерінің таразының төменгі тарапын иеленіп тұрғаны хақ. Хош... Әрі әртіс, әрі әнші аға-апаларымыздың бір емес, бірнеше кәсіптің тасын өрге домалатып жүргеніне ризамыз-ау. Алайда дипломды қолтыққа қысып, талайдың табалдырығын тоздырып жүрген журналист қауымының мұңын мұңдар жан бар-ма екен, сірә? Сөзімізге дәлел ретінде Хабар арнасындағы «Ана мен бала», Ұлттық арнадағы «Таңшолпан» бағдарламаларын айтсақ болады. Аталған жобалардың жүргізушілері көпке танымал Қарақат Әбілдина мен Гүлнұр Оразымбетова қыздарыңыз. Тағы сол сияқты, отандық телеарналардағы біраз жобалар шоу сипатында болғанымен қоса, кейбіреулері өнер жұлдыздарының өміріне арналғандай. Алайда, биылдан бастап Серік Жанболат, Берік Уәли, Дархан Әбдік сынды көпшілікке жақсы таныс журналистердің көгілдір экранға қайта пайда болуы көз қуантады. Сонымен қатар, аптасына 1 рет эфирге шығатын «Мәселе» және «Апта» сараптамалық бағдарламалары ел ішіндегі, қоғамдағы түйткілді жайттарды сөз етеді.

Саяси, әлеуметтік бағдарламаларды былай қойғанда, тарихи-танымдық деректі фильм немесе жобалардың да бәсі жоғары болмауда. Алаш қозғалысының 100 жылдығы секілді маңызды даталар теледидардан тыс қалды. Оның орнына рейтинг қуалаған арналарымыз терме, жыр емес, әспеттейтіндері – эстрада «жұлдыздары» болып тұр.

Қазір журналистика саласына қатысты біраз әңгімелер мен талқылаулар жүріп жатыр. Кейбір жандар «Бұл саланы жоғары 2-3 оқу орнында ғана қалдыру керек, қалғандарын жабу керек» десе, тағы басқалары бұл ойға кереғар пікірде. Көршілес өзбек елінде жақында ел басшылығы Журналистика және ақпараттық коммуникация университетін ашатындықтарын жария етті. Басшылықтың айтуы бойынша, елде 1,5 мың БАҚ бар екен және маман тапшылығы сезілу үстінде екен. Ал, бізде керісінше, 4 жыл талмай оқып, жұмыс іздеп сандалған жас көп. Бұлай жалғаса берсе шоу-бизнес өкілдері мамандық иелерін көгілдір экраннан түбегейлі ығыстыруы мүмкін. Сондықтан да кейбір арналарымыз көпшілікті ойын-сауыққа еліртіп, экранды арзанқол дүниелер алаңына айналдырмаса екен дейміз!

Бақдәулет АНАРБАЕВ,
1-курс студенті

БИЛІК ТІЗГІНІ ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҚОЛЫНДА

Әйелдердің құқықтың мәртебесі еуропалық өркениетке қарағанда ислам елдерінде әлдеқайда ерте нақтыланып қойғанына қарамастан Батыс елдерінде «мұсылман әйелдердің құқығы аяққа тапталған, қоғамдағы рөлі төмен» деген жаңсақ ұғым қалыптасқан.

Әлемде матриархат үстемдік құрған, яғни, билік тізгінін ер-азаматтар емес, әйелдер ұстайтын елдің барынан хабардарсыз ба? Индонезияның батысында орын тепкен Суматрада Минангкабау қауымы өмір сүреді. Олардың өмір сүру салты патриархалдық құрылымға негізделген консервативті Сауд Арабиясын ғана емес, сонымен бірге, зайырлы елдерді де таңқалдыратыны сөзсіз. Минангкабау қауымында әйелдердің "ақ - дегені алғыс, қара - дегені қарғыс". Отбасы да әйел. Индонезияның осынау байырғы тұрғындары күніне бес уақыт намазын қаза қылмайды, жылына бір келетін қасиетті Рамазан айында ауыз бекітіп, ораза ұстайды. Жағдайы келгендер зекетін береді. Қажылыққа қаржы жинайды. Бұл жағынан да ақ жаулықтылар алда келеді. Жергілікті дәстүр бойынша жер мен жылжымайтын мүлікке тек әйелдер ғана ие бола алады. Яғни, әйелдер атына жазылады және мұра қалдырғанда да әйелдер ең алдымен ескеріледі. Ал бөріктілер балаларына жинаған қаржысын қалдыруға және білім беріп, тәрбиелеуге құқылы. Жас жұбайлар да егер бөлек тұрса, әкесінің үйіне емес, анасының үйіне түседі. Отбасындағы барлық мәселені ақ жаулықтылар шешіп қана қоймай, бизнеспен де шұғылданып, маңызды шаралардың басы-қасында жүреді.

Дереккөз: **Islam.kz**

Бүгінгі сұхбатымыз өрісін кеңейтіп, өркенін өсіріп, шекара асып шет жайлап, тарыдай шашылып жүрген қазақтың тәкаппар бір жұрағаты, арқардай арлы-бері ауып жүріп арғы бетте қалып кеткен бір сыпыра кеңқолтықтың қал жайы туралы болмақ. Моңғолиядан университетімізге білім іздеп келген Филология факультетінің 3-курс студенті Дариға Бақбергенмен сұхбаттасқан едік.

ҚАЗАҚ – ҚАЙДА ЖҮРСЕ ДЕ ҚАЗАҚ

- Армысыз, Бақберген сіздің Моңғолиядан келгеніңізден хабардармыз, ол жақтағы қандастарымыздың қал-жағдайлары қалай?

- Ар бол, Айболат. Иә, көшпелілердің ең алғашқы топырақ иісін иіскеген жері деп білетін ақиық Алтай тауларының қатпар-қатпар құзарттарын қыс қыстап, жаз жайлаған киіз туырлықтылар ұрпақтары, бертінде қазақтың абадан ұлы Абылайдың тұсында Ер Жәнібек бастаған көшпен бірге іргесін қайта қымтап, өз мекеніне айналдырған болатын. Жалпы саны жүз отыз мыңға жуық қазақ өмір сүретін, бағзы мекендегі бауырларыңыздың аты жалды, атаны қонды. Дін аман.

- Шеттен келген қандастарымызға "оралман" деген төс белгі тағып, шеттетіп те жатады. Осыған қалай қарайсыз?

- Бұл бастан жақты, жақтан құлақты айырған тексіздік деп білемін. Қазақтың айбаты болған Шерхан Мұртаза: ”Қытай қазағы, Өзбек қазағы, Мұңғолия қазағы деген қазақ жоқ, жер бетінде жалғыз ғана қазақ бар» деген еді. Осынау текке жатқан тебен жоқ, жыланнан түк тартса да олжа болып тұрған тасыр заманда алауыздықтың қажеті қанша? Балықтың іздегені топан су емес. Бәріміздің илегеніміз бір терінің пұшпағы ғой. Яғни, қазақтың қамы.

- Моңғолиядағы қазақ әдебиеті қандай деңгейде, қазақ баспа сөздері, радио, теледидарлар бар ма?

- Моңғолиядағы қазақ әдебиеті осыншалықты деңгейде деп тап басып айта алмаймыз, ол да қазақ әдебиеті деп аталар керуеннің бір бөлігі ғой. Өйткені ондағы сөз деп аталар қотыр шыбыштың шандырын тартып жүрген қалам иелерінің кейбірі осы ата жұртта қалған ақын, жазушы ағаларымыз әдебиеттің басы қасында бар. Байтал жусап, бала ұйықтаған бейбіт заман туғалы қазақтың көсегесі көгергені шығар күндей шындық, атар таңдай ақиқат. Бұл таң - иісі қазаққа ортақ қуаныш болды. Сондықтанда әдебиеттің негізі діңгегі сабақтас. Әрине, бірнеше журналдар, газеттер қазақ тілінде шығады. Мысалы: «Шұғыла», «Арулар» сынды журналдар, «Заман» сияқты газеттер ана тілімізде шықса, Қазақ радиосы күніге бір сағат аймақтық Қазақстандық жаңалықтармен, хабардар етіп тұрады. Бірнеше қазақ телеканалдары да бар.

Аттың наркымен қасқырдың ісі жоқ, адамның паркымен тағдырдың ісі жоқ – бұл рас. Көптің қамын ойлап, өз қамының соның ішінде екенін білетін ұлтшыл азаматтар, тірегіне емес жүрегіне сенетін тектілеріміз, бұлқынбай ағар терең өзен сынды парасатқа кенде емес абзалдар, ит тұрғанда өзі үретін жамандардан әлде қайда көп.

- Ол жақтағы ағайынның негізгі кәсібі не екен, соны білсек?

- Біз қазақ мал баққан елміз. Қазыбек би айтпақшы, көбісінің нәсіп болған кәсібі – ата жолымен мал бағу. Ол иі қанық терінің пұшпағын қайта уқалап әуреленумен бірдей болып көрінуі мүмкін, мына технологиясы қарыштап тұрған ғасырда. Біракта қазақты малсыз қалай елестетуге болар? Иса пайғамбар өз жолымен, Мұса пайғамбар өз жолымен – дейді ғой қазақ, өз бетінше іскерлікпен айналысып, атасының атын шығарып жүрген азаматтар да жоқ емес.

-Сұхбатыңызға рақмет!

Айболат ТОҚТАРБЕК
3-курс студенті

ҚҰРМЕТТІ СТУДЕНТТЕР!

«Темірқазық» студенттік жастар клубы студент жастар арасында қазақ халқының дәстүрлі діни негіздері мен жыршылық өнерді насихаттау үшін наурыз айының 29-күні сағат 15-00-де XIX ғасырда өмір сүрген Майлықожа Сұлтанхожаұлының шығармашылығымен таныстыру мақсатында «Адамның хикмет кеудесі» атты арнайы лекция-концерт өткізуді жоспарлап отыр. Лекция-концертті өткізетін жыршы-композитор, философия ғылымдарының кандидаты Жәкен Омаров. Осы шараға барлық студент жастарды қатысуға шақырамыз.

«Темірқазық» студенттер клубы

Ясауи университеті
УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ҮНІ
Газет 1995 жылдан шыға бастады

Меншік иесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Редакция мекенжайы: 161200, ОҚО, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов, 29

Тел: 8 (72533) 6-38-13 (1020)

e-mail a.yassaui@mail.ru

Қоғаммен байланыс бөлімі:
Бекжігіт СЕРДӘЛІ
aksari@mail.ru

Шығарушы редактор:
Жанар БЕЙСЕНБАЕВА
zhanar.beis_88@mail.ru

Дизайнер:
Асқат КЕҢЕС
turantulga@gmail.com

Тілшілер:
Эльмира АРТЫҚБАЕВА
elmira_artykbaeva@mail.ru

Ғалымжан ТӘЖІБАЕВ
galimcan@mail.ru

Жадыра Қожахмет
jadira.01.92@mail.ru

Фототілші:
Елнұр СЕРДӘЛІ
eserdali@mail.ru

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Редакцияға жолданған хаттар 1,5 машинкалық беттен аспауы тиіс. Автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді. Кейбір суреттер интернеттен алынды.

Газетті есепке қою туралы
№11180-Г куәлікті 2010 жылғы 4 қазанда Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі берген

«M-PRESS» ЖШС баспа үйінде басылды
Шымкент қаласы, Байтұрсынов, 18

Таралымы: 1000 дана

Тапсырыс нөмірі: